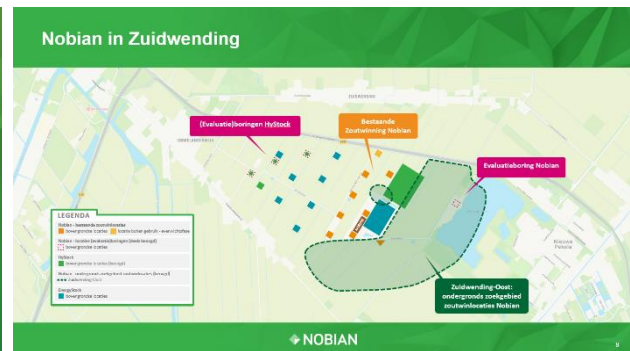
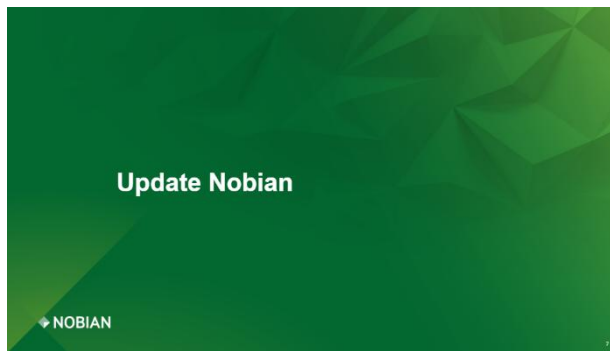

Verslag bijpraatsessie EnergyStock en Nobian van 21 april 2026

Verlenging bestaande zoutwinning Nobian in Zuidwending

- Er lopen 2 beroepen.

Waterpasmetingen

- Movares heeft waterpasmetingen uitgevoerd. Nobian laat elke 5 jaar waterpasmetingen uitvoeren in en rondom het zoutwingegebied Zuidwending.
- Meetresultaten worden nu verwerkt. Daarna delen we de resultaten via de App en op onze website. Naar verwachting is dit in de zomer van 2026.

Workovers

- ZW-9 → Afgerond: workover, sonarmeting en oliespiegelmeting (PND-meting)
- ZW-2 → Juni: workover, sonarmeting en oliespiegelmeting
- ZW-7 → Juli: oliespiegelmeting
- ZW-8 → Augustus: oliespiegelmeting
- ZW-4 → November: workover, sonarmeting en oliespiegelmeting

Toelichting Nobian

Beroepen

Tegen de verlenging van de zoutwinning in Zuidwending lopen twee gezamenlijke beroepen van de Provincie Groningen en gemeente Pekela bij de Raad van State. De beroepen gaan over de afsluiting van de cavernes en dan met name wat de beste manier van afsluiten is. De beroepen gaan niet over de huidige winning.

De behandeling door de Raad van State kan maanden tot enkele jaren duren.

Nieuwe stand van zaken na bijpraatsessie

Op 22 april heeft de Provincie Groningen gedeeld dat zij de beroepen intrekken tegen de zoutwinning in Zuidwending en Heiligerlee. Lees het volledige bericht op de [website van de Provincie Groningen](#). Nobian's reactie is [hier](#) te lezen.

Vraag: Maar er is toch al één locatie afgesloten?

Locatie ZW-1 is uit productie, maar nog niet afgesloten. Deze locatie zit in de evenwichtsfase. Dit is de fase waarin de caveerne in thermisch evenwicht komt met het omringende gesteente, oftewel dezelfde temperatuur krijgt als de ondergrond eromheen. Daarna kan tot afsluiten worden overgegaan. Dit kan nog 10 tot 15 jaar duren.

Vraag: Hebben de beroepen nog invloed op jullie activiteiten tot er een uitspraak is?

Nee, de beroepen hebben geen invloed op de huidige zoutwinning. Toezichthouder SodM heeft ook in het advies naar het ministerie bevestigd dat de huidige winning veilig en verantwoord is.

Waterpasmetingen

Vraag: Waar worden de waterpasmetingen verricht?

Nobian laat de bodemdaling in en rondom het zoutwingebied Zuidwending meten. Dit wordt gedaan aan de hand van erkende NAP-peilmerken, die in woonhuizen, bedrijfsgebouwen, bruggen en viaducten verankerd zitten.

Vraag: Delen jullie resultaten van de metingen?

Ja, de resultaten van de metingen delen we op [onze website](#) en in de Buffer Zuidwending app, te downloaden in de Apple Store of Google Play Store. Het doel is om de resultaten via een interactieve kaart te presenteren, zodat jullie eenvoudig kunnen zien wat de mate van bodemdaling is bij jullie eigen woning. Ook zullen we de resultaten in september in een bijeenkomst presenteren en nader toelichten.

Op onze website vindt u nuttige informatie over bodemdaling:

- [Algemene informatie over bodemdaling, inclusief een animatie en infographic;](#)
- [Bodemdaling Zuidwending;](#)
- [Verwachte bodemdaling Zuidwending.](#)

Ook TNO biedt uitgebreide informatie over bodemdaling:

<https://www.tno.nl/nl/duurzaam/duurzame-ondergrond/toekomstbestendig-bodemgebruik/bodemdaling-nederland/>

Vraag: Meten jullie alleen de bodemdaling door zoutwinning?

Nee, bij de metingen houden we ook rekening met bodemdaling door andere ondergrondse activiteiten, zoals gaswinning en -opslag in het gebied.

Vraag: Hoe zit het met dat er één loket zou zijn voor melden van schade?

De instanties IMG en de Commissie Mijnbouwschade werken met één voordeur. U hoeft de schademelding maar één keer in te dienen bij een van de instanties. De melding wordt vervolgens behandeld door de instantie die daarvoor de opdracht heeft gekregen. Als het nodig is worden meldingen overgedragen. We begrijpen dat de schadeafhandeling nog steeds niet soepel loopt in dit gebied.

Nobian gaat onderzoeken of het bij een volgende informatiebijeenkomst mogelijk is om ook de Commissie Mijnbouwschade uit te nodigen. We kunnen echter niets garanderen, omdat een vorig verzoek ook niet is gelukt.

Vraag: Jullie zeggen dat waar ik woon geen bodemdaling is door zoutwinning. Ik heb alleen wel schade aan mijn woning. Hoe zit dit dan?

Bodemdaling heeft verschillende oorzaken; in de ondiepe bodem bijvoorbeeld door droogte of grondwateronttrekking, in de diepe ondergrond door zoutwinning en/of gaswinning. Beide soorten bodemdaling beïnvloeden de leefomgeving op diverse manieren. Meer informatie hierover staat onder andere op de [website van TNO](#).

Vraag: Professor Stefan van Baars heeft gezegd dat de bodem rondom Veendam niet alleen verzakt, maar ook horizontaal verschuift vanwege de zoutwinning. Dus als ik buiten jullie bodemdalingsskom woon kan mijn huis nog steeds op rek komen, hoe zit dat?

De constatering dat de bodem in en rond Veendam niet alleen daalt, maar ook in beperkte mate horizontaal schuift, is geen nieuw inzicht en wordt binnen de beoordeling van de effecten van zoutwinning al lange tijd meegenomen.

In de modellen die worden gebruikt om bodembeweging te beschrijven, wordt niet alleen gekeken naar verticale bodemdaling, maar ook naar horizontale verplaatsing van de ondergrond. Deze modellen vormen onderdeel van de technische onderbouwing bij vergunningverlening en worden onafhankelijk getoetst, onder andere door TNO en toezichthouder SodM. De mogelijke gevolgen van zowel daling als verschuiving voor gebouwen en infrastructuur worden daarin expliciet betrokken. Uit de berekeningen komt naar voren dat de bodemdaling langzaam is en heel gelijkmatig, de horizontale rek is heel klein. De bestaande en beoogde zoutwinning door Nobian geen schade veroorzaakt aan huizen of gebouwen in de omgeving. Dit is berekend tot het jaar 2250.

Oliespiegelmeting

Met een oliespiegelmeting meten wij of het dak van de caveerne nog op de juiste plek zit.

Vraag: Zitten er nog risico's aan het gebruik van olie?

Nee, de olie is juist nodig om de caveerne op de juiste manier te kunnen vormen en het dak te beschermen.

Vraag: Wat voor olie wordt daarvoor gebruikt?

Tijdens de bijpraatsessie zeiden we dat dit HVO is, een plantaardige olie die ook in de voedselindustrie wordt gebruikt. Dit is echter een vergissing. Het is basisolie AP/E CORE-100.

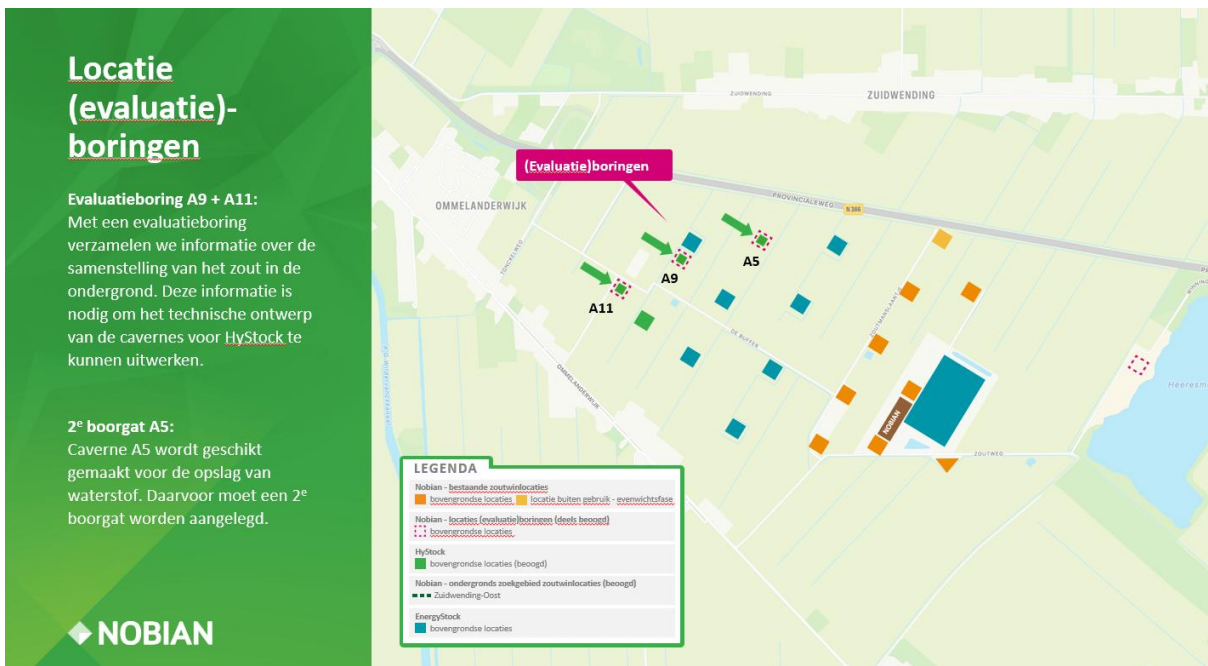
Bij doorgang van het HyStock-project zal stikstof als deken worden gebruikt om de caveerne te vormen en het dak te beschermen.

Toelichting Nobian

De evaluatieboring op locatie A9 is succesvol afgerond. Door winterse omstandigheden en door het feit dat het zout harder bleek dan vooraf voorzien, is er een vertraging van ongeveer vier weken ontstaan. Hierdoor zullen de boringen bij A5 en A11 later starten dan oorspronkelijk gepland.

Tot nu toe ontvingen we een aantal klachten over geluidsoverlast. Deze hadden betrekking op een pomp die tijdens koude nachten werd ingezet om de boorvloeistof op gang te houden. Nadat we deze klachten kregen, hebben we de pomp vervangen door een ander apparaat, deze zullen we ook niet opnieuw inzetten.

Toelichting Nobian

Op woensdag 22 april starten we met de diepboring op locatie A5. Omgevingsmanager Ellen geeft aan dat als omwonenden hinder ervaren ze dat graag zo snel mogelijk hoort. Hoe eerder wij het horen hoe eerder we kunnen handelen.

A5 is een bestaande, al geasfalteerde locatie. De caverne is er al. Om er in de toekomst waterstof te kunnen opslaan, is een tweede boorgat nodig.

Vraag: Hoeft dit boorgat dan ook minder diep?

Ja klopt. Het boorgat wordt gemaakt tot aan het dak van de caverne.

Om een idee te krijgen van de diepte waarop de caverne zit. Het diepste punt van het boorgat bij locatie A9 zit op ongeveer 1.500 meter diepte. De caverne is straks ongeveer 300 meter hoog, het dak van de caverne ligt straks op 1.200 meter diepte. Daarboven zit nog ongeveer een kilometer steenzout. En daarboven nog 200 meter aan gesteente- en grondlagen.

Vraag: Zit er verschil in risico's met waterstof en gas?

Dat is heel beperkt. Het verschil tussen een waterstof- en aardgasmolecuul is heel klein. Waterstof en aardgas gedragen zich in een zoutcaverne vrijwel hetzelfde en er gelden voor beide dezelfde veiligheidsprincipes en -maatregelen.

Vraag: Mag waterstof door een bestaande aardgasbuis? Onder mijn land ligt namelijk zo'n aardgasbuis.

Ja, waterstof mag door een bestaande aardgasbuis worden vervoerd, maar niet zomaar. De leiding moet eerst goed gecontroleerd worden en soms aangepast worden, zodat deze buis/leiding geschikt wordt voor transport van waterstof. Pas daarna mag er veilig waterstof doorheen. Dat gebeurt dus alleen als aan alle veiligheidsregels wordt voldaan.”

<https://www.gasunie.nl/nieuwsbrief/gasunie-update-3-2023/7-vragen-over-waterstof-door-aardgasleidingen>

Vraag: Waarvoor dient dat gebouw in Zuidbroek?

Dit is een stikstofinstallatie. Daarmee wordt stikstof gemengd met hoogcalorisch gas om dit geschikt te maken voor gebruik in Nederlandse huizen.

Het document gaat verder op de volgende pagina.

Maandrapport trillingen en geluid

Tijdens het project HyStock meet Quattro Expertise, in opdracht van Nobian, trillingen en geluid bij de dichtstbijzijnde gebouwen in de buurt. Deze metingen hebben tot doel om mogelijke schade door trillingen als gevolg van de werkzaamheden en boringen te voorkomen en geluidsoverlast voor omwonenden tot een minimum te beperken.

Tijdens de duur van de werkzaamheden wordt elke maand een overzicht gemaakt van de metingen. Zo kunnen alle betrokkenen zien hoe de metingen zijn verlopen.

◆ NOBIAN

14

Toelichting Nobian

Op jullie verzoek hebben we geluids- en trillingsmeters laten ophangen bij nabijgelegen gebouwen. Nobian voldoet tot nu toe met de werkzaamheden in de basis aan de gestelde geluidsnormen. Dit betekent echter niet dat hinder volledig uitgesloten is; het is onvermijdelijk dat er soms overlast optreedt. Laat gerust weten als u ergens last van heeft, dan kunnen we mogelijk maatregelen treffen.

Vraag: Wat gebeurt er met de geluid- en trillingsmeters na afloop?

Ze worden verwijderd en kunnen bij nieuwe werkzaamheden weer geplaatst worden.

Hinder beperkende maatregelen

Tijdens de voorbereiding, uitvoering en nazorg van de boringen vinden werkzaamheden plaats.

De werkzaamheden hebben gevolgen voor de omliggende omgeving en de gebruikers daarvan.

Daarom proberen we transparant te zijn over de hinder die we verwachten. Hiernaast laten we zien hoe we deze hinder zoveel mogelijk beperken.

Hebben jullie nog tips?

◆ NOBIAN

Geluid

1. Gebruik van geluidsmeters
2. Geluid minimaliseren
3. Geluidsmatten bij A11

Trillingen

1. Gebruik van trillingsmeters
2. Trillende objecten op matten zetten

Licht

1. Puntbronverlichting in de boortoren (afschermen)
2. Amberkleurige verlichting

Milieu

1. Bodem beschermende folie aanbrengen onder alle boorwerkzaamheden

Bouwverkeer

1. Borden ook in het Engels
2. Groot transport buiten de spits

Sociale veiligheid

1. Locatie beveiliging
2. Aanmeldkantoor bij ingang

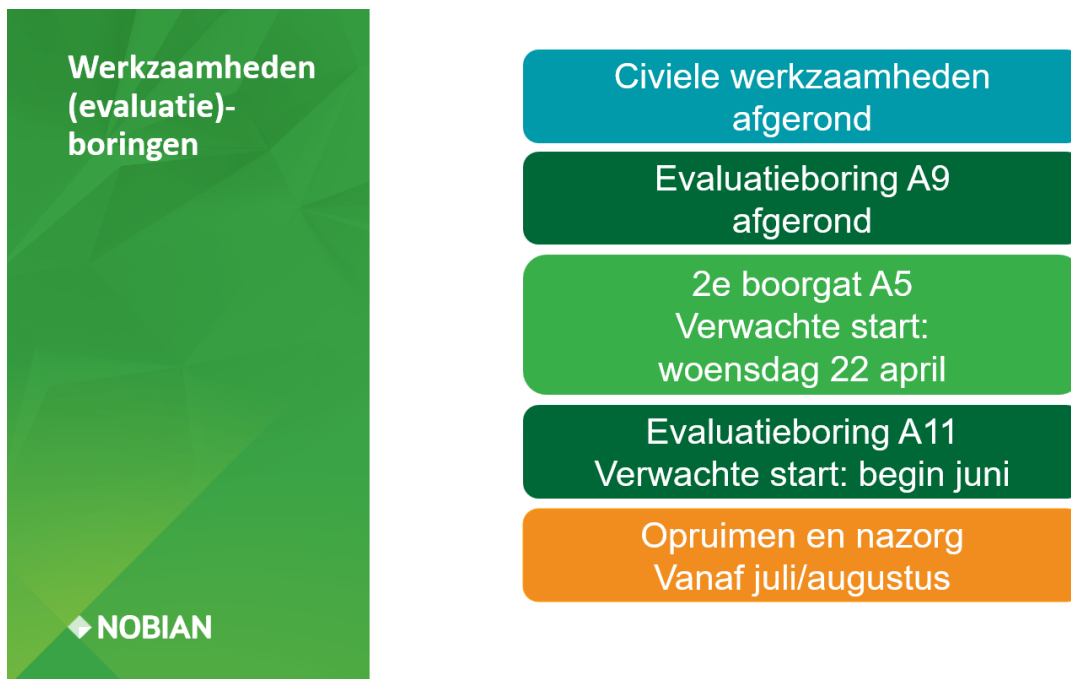
15

Toelichting Nobian

Bij locatie A5 waar we morgen gaan starten met boren staat er, anders dan bij A9 en A11, geen geluidswand van teelaarde. Extra maatregelen zijn mogelijk, zoals het plaatsen van geluidswerende doeken aan de bouwhekken. Omdat het gebied erg winderig is, kunnen deze doeken veel wind opvangen en ervoor zorgen dat de hekken omwaaien. We hangen ze graag op als het nodig is, maar liever niet als het niet noodzakelijk is. Ook bij A11, die dichterbij gelegen is bij Ommelandervijk, kunnen aan de zijanten nog doeken worden opgehangen indien uit klachten blijkt dat dit noodzakelijk is.

Vraag: *Kan je ook een scherm maken met zeecontainers?*

Wij maken al gebruik van containers, die worden gebruikt als kantoor en opslagruimtes. We plaatsen deze containers zoveel mogelijk aan de zijkant van de locatie zodat ze het geluid naar woningen afschermen. Indien nodig kunnen er extra containers worden toegevoegd; dit zal echter leiden tot toegenomen transportbewegingen en mogelijk extra overlast. Liever plaatsen we geluidsdoeken indien daar aanleiding voor is.

16

Toelichting Nobian

Qua werkzaamheden zijn we halverwege. Zoals eerder aangegeven hebben we ongeveer 4 weken vertraging opgelopen bij A9. We doen ons best de vertraging weer in te lopen waar dit kan. Tijdens het transport van A9 naar A5 hebben we 4 dagen tijdswinst geboekt.

Zoals het er nu naar uitziet kunnen we in de periode juli/augustus starten met opruimen en nazorg van de locaties, maar mogelijk wachten we voor een deel van de werkzaamheden tot na de zomervakantie.

Veilig bouwen doen we samen

Het uitvoeren van werkzaamheden brengt risico's met zich mee. Daarom willen wij u vragen onderstaande aanwijzingen op te volgen. Signaleert u zelf een onveilige situatie waar wij aan het werk zijn, of heeft u een vraag, meld dit bij de omgevingsmanager of via de App. Want, **veilig bouwen doen we samen**.

Wees zichtbaar in het donker, bij regen en bij mist. Denk aan goede verlichting en reflecterende of fluorescerende elementen.
Tip: denk ook aan de zichtbaarheid van uw kinderen en hond!

Wees bewust van de werkzaamheden om je heen en let op bouwverkeer.

Respecteer afzettingen en afsluitingen en verplaats deze niet.

Houd rekening met draaicirkels

Grotere voertuigen hebben vaak een grotere draaicirkel. Houd daar rekening mee wanneer u een bocht of kruising nadert.

Houd rekening met dode hoeken

De dode hoek is het gebied rondom grote voertuigen, zoals een vrachtwagen of tractor, dat de chauffeur niet kan zien. Deze onzichtbare zones kunnen leiden tot zeer gevaarlijke situaties in het verkeer. Om veilig uit de dode hoek te blijven, zijn er twee belangrijke vuistregels:

Blijf rechts en ruim achter grote voertuigen. Dit geeft de chauffeur de beste kans om u te zien en voorkomt gevaarlijke situaties.

Houd tenminste 3 meter afstand rondom grote voertuigen.

Deze afstand zorgt ervoor dat u niet in de dode hoek van het voertuig terechtkomt en vergroot uw zichtbaarheid.

Toelichting Nobian

Er zijn in bepaalde periodes veel transporten in het gebied. Probeer het gebied als voetganger zoveel mogelijk te mijden.

Zuidwending Wat er verder speelt?

Geluidswallen

In afwachting van de resultaten van de evaluatieboringen blijven de werkterreinen A9 en A11 liggen, inclusief de geluidswallen.

Toelichting Nobian

Wij zijn momenteel in overleg met de vergunningverlener en de grondeigenaren om de werkterreinen en geluidswallen te behouden totdat de resultaten van de evaluatieboringen beschikbaar zijn en er meer duidelijkheid is over de toekomstige vergunningen voor de

locaties. Als de resultaten negatief zijn en het zout niet goed is, ruimen we de terreinen alsnog op. Als de uitkomsten positief zijn en er duidelijkheid is over de vergunningen, laten we de terreinen liggen om dubbele werkzaamheden te voorkomen. Dit komt zowel de belangen van de agrariër ten goede als het verminderen van hinder, aangezien herhaalde bouwactiviteiten tot extra overlast zouden leiden. Om deze redenen is het wenselijk de voorzieningen voorlopig te laten liggen. Hiervoor moet de vergunning gewijzigd worden. Deze aanvraag zijn we aan het voorbereiden.

Open Dag EnergyStock & Nobian

energystock
Tijd voor gas energie

NOBIAN

- ONDER VOORBEHOUD VAN PLANNING -

- **Wat:** Open Dag van Boorlocatie HyStock A11
- **Waar:** Privéweg De Buffer Zuidwending
- **Wanneer:** Vrije inloop tussen 10:00 – 15:00 op zaterdag 27 juni 2026.
- **Hoe aan te melden:** uitnodigingsbrief met informatie volgt.
- **Overig:**
 - Toegankelijk voor alle leeftijden
 - Verzoek om met de fiets te komen indien mogelijk.
 - Lopende werkzaamheden: vanwege privacywet is het **niet toegestaan** om foto's te maken.

Toelichting Nobian

De Open Dag zal plaatsvinden op locatie A11. U kunt daar onder andere toelichting krijgen van de mensen die daar aan het werk zijn. We hebben om verschillende redenen voor locatie A11 gekozen, waaronder de mogelijkheid om van het asfalt rondom het naastgelegen NAM-terrein gebruik te maken en vanwege het feit dat locatie A5 aan een smal weggetje ligt en daarmee wat minder toegankelijk is.

Het is met 80% zekerheid dat het zaterdag 27 juni wordt. Dat is altijd onder voorbehoud van het verloop van de werkzaamheden en het weer. Meer informatie over de Open Dag volgt binnenkort.

Graag willen we jullie alvast laten weten dat er vanwege de privacywetgeving niet op de boorlocatie zelf gefotografeerd kan worden, wel daarbuiten.

Overige vragen en opmerkingen

Vraag: Volgens eerdere berichtgeving in de pers kan elk dorps huis binnen het aardbevingsgebied in het kader van Nij Begun een subsidie van een half miljoen euro aanvragen voor verduurzaming. Wij ontvangen echter steeds meer signalen dat de procedure complex is. Zijn er vanuit deze zijde mogelijkheden?

Voor zover bij ons bekend, kunnen bij de gemeenten projectvoorstellen ingediend worden. Als Nobian en EnergyStock / Gasunie zijn wij niet betrokken bij het Nij Begun-proces.

Mochten er vragen of opmerkingen zijn, verzoeken wij u deze kenbaar te maken bij volksvertegenwoordigers of leden van de gemeenteraad.

Opmerking: Het patrijzenproject staat er geweldig goed voor.

Alle eer daarvoor gaat naar Otto Koetje.

Opmerking: Nobian en EnergyStock worden bedankt voor hun bijdrage aan de AED in de buurt.

Graag gedaan.